

แนวทางการตรวจสอบการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลข้าราชการ

นางคมคาย ปัญญาเปี่ยมศักดิ์ (นักวิชาการตรวจสอบภายในชำนาญการ)*

บทคัดย่อ

สวัสดิการค่ารักษาพยาบาล เป็นหลักประกันพื้นฐานสำหรับข้าราชการ ซึ่งสวัสดิการเกี่ยวกับ ค่ารักษาพยาบาลในระยะแรกๆที่เริ่มขึ้น คือ ระบบสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลข้าราชการ โดยมีประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. 2521 ซึ่งการเบิกจ่ายค่าสวัสดิการรักษาพยาบาลของข้าราชการเป็นการใช้เงินงบประมาณแผ่นดินที่ค่อนข้างสูงมาก จึงมีการกำหนดหลักเกณฑ์และข้อปฏิบัติต่างๆ ที่ข้าราชการต้องรับทราบในสิทธิของตนเอง เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการปฏิบัติ และผู้ตรวจสอบภายในสามารถตรวจสอบเอกสาร หลักฐานประกอบการเบิกจ่ายได้อย่างถูกต้อง จึงได้กำหนดแนวทางการตรวจสอบการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลข้าราชการ โดยเริ่มจากการกำหนดประเด็นการตรวจสอบวัตถุประสงค์การตรวจสอบ ขอบเขต และแนวทางการตรวจสอบตามประเด็นที่ตั้งไว้ ซึ่งผู้ตรวจสอบภายในสามารถนำไปปรับให้สอดคล้องกับกระบวนการและกิจกรรมการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับค่ารักษาพยาบาลที่แตกต่างตามสภาพแวดล้อมของแต่ละส่วนราชการได้

คำสำคัญ : สวัสดิการค่ารักษาพยาบาล

*กลุ่มตรวจสอบภายใน สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

บทนำ

การจ่ายเงินสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลของข้าราชการตามที่รัฐบาลกำหนดไว้เพื่อวัตถุประสงค์ให้การช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนเมื่อยามเจ็บป่วยของผู้มีสิทธิ และบุคคลในครอบครัว ซึ่งรายการค่ารักษาพยาบาลที่เกิดขึ้น จะสามารถนำมาเบิกจ่ายในระบบสวัสดิการรักษาพยาบาลได้นั้น จะต้องเป็นค่ารักษาพยาบาลอันเนื่องมาจากการเจ็บป่วยด้วยโรค หรือเกิดจากลักษณะอาการที่ผิดปกติทางร่างกาย ตลอดจนความบกพร่องหรือความผิดปกติทางจิตใจ และแพทย์เห็นว่าจำเป็นต้องทำการรักษาให้กลับคืนสู่สภาพปกติ⁽¹⁾ มิฉะนั้นจะเกิดอันตรายแก่สุขภาพผู้ป่วย เงินสวัสดิการรักษาพยาบาลเป็นงบกลาง ซึ่งสามารถเบิกจ่ายได้โดยไม่ต้องวงเงิน อาจเกิดความเสี่ยงที่ทำให้เกิดความเสียหายกับงบประมาณแผ่นดินได้ โดยเฉพาะระบบเงินสวัสดิการรักษาพยาบาลข้าราชการที่ใช้อยู่ในปัจจุบันมีความทันสมัย ช่วยให้ผู้มีสิทธิเบิกจ่ายเงินได้รับความสะดวกในการเข้ารับการรักษา ณ สถานพยาบาล โดยให้ระบบเบิกจ่ายตรงระหว่างสถานพยาบาลกับกรมบัญชีกลาง แต่ก็ยังมีผู้มีสิทธิบางรายที่ไม่ได้ลงทะเบียนไว้กับสถานพยาบาลหรือค่าใช้จ่ายบางรายการที่กรมบัญชีกลางกำหนดให้ต้องนำใบเสร็จมาเบิกจ่ายที่ต้นสังกัด ดังนั้นแนวทางการตรวจสอบเอกสารประกอบการเบิกจ่ายจึงมีความสำคัญ เอกสารทุกประเภทต้องได้รับการตรวจสอบอย่างละเอียด ถูกต้องตามระเบียบที่กำหนดไว้ในกฎหมายและข้อกำหนดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เป็นหน่วยงาน ที่มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ไม่พบข้อผิดพลาดหรือประเด็นที่ผิดปกติ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ทราบว่าฐานข้อมูลของผู้มีสิทธิเบิกค่ารักษาพยาบาลและครอบครัวได้มีการจัดทำให้เป็นปัจจุบันหรือไม่
2. เพื่อให้ทราบว่ากระบวนการเบิกจ่ายตรงเงินสวัสดิการเกี่ยวกับค่ารักษาพยาบาลข้าราชการ มีการกำหนดขั้นตอนอย่างเหมาะสมและเป็นไปตามกฎหมาย รวมทั้งบุคลากรที่เกี่ยวข้อง มีการปฏิบัติตามกระบวนการเบิกจ่ายหรือไม่

3. เพื่อให้ทราบว่าระบบการควบคุมภายในของการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับค่ารักษาพยาบาลข้าราชการมีการกำหนดกิจกรรมการควบคุมที่เพียงพอและเหมาะสมที่จะลดความเสี่ยง อันอาจทำให้เกิดผลเสียหายต่อส่วนราชการ

ขอบเขตการจัดทำ

ปริมาณรายการหรืองานที่จะตรวจสอบ ครอบคลุมเอกสารหลักฐาน รายงาน ระบบงาน บุคลากร และทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องที่มีผลกระทบต่อกระบวนการเบิกจ่ายเงินงบประมาณสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล

วิธีดำเนินการตรวจสอบการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล

แนวทางการตรวจสอบเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และขอบเขต รวมทั้งให้ครอบคลุมประเด็นการตรวจสอบที่กำหนดไว้ ต้องกำหนดแนวทางการตรวจสอบการเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานที่ได้รับการตรวจสอบเท่านั้น โดยตรวจสอบความเป็นปัจจุบันของฐานข้อมูลบุคลากรภาครัฐ สอบทานความเป็นปัจจุบันของฐานข้อมูลบุคลากรของหน่วยงานที่สังกัด สอบทานคำสั่งโอน/ย้าย/ลาออก ฯลฯ เปรียบเทียบกับฐานข้อมูลบุคลากรภาครัฐของหน่วยงาน ว่ามีการปรับปรุงแก้ไขคำสั่งให้เป็นปัจจุบันหรือไม่ โดยเฉพาะข้าราชการที่โอน/ย้าย/ลาออกไปอยู่หน่วยงานอื่น ๆ เช่น เอกชน/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งไม่มีสิทธิในการเบิกค่ารักษาพยาบาล แต่ยังคงใช้สิทธิเบิกค่ารักษาพยาบาลจากกรมบัญชีกลาง เนื่องจาก นายทะเบียนที่ดูแลฐานข้อมูลบุคลากรภาครัฐละเลย ไม่ปรับปรุงแก้ไขฐานข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน จึงทำให้รัฐเสียงบประมาณเกี่ยวกับเงินสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลให้กับข้าราชการผู้นั้นและครอบครัว โดยมีแนวทางการตรวจสอบดังนี้⁽²⁻⁵⁾

1. ตรวจสอบกระบวนการเบิกจ่ายตรงเงินสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลผู้ป่วยนอก

1.1 ตรวจสอบการใช้สิทธิเบิกตรงของผู้ป่วยนอก สอบทาน ชื่อ-นามสกุล เลขประจำตัวบัตรประชาชนของผู้ป่วยกับฐานข้อมูลบุคลากรภาครัฐของกรมบัญชีกลางว่ามีชื่อปรากฏอยู่ในฐานข้อมูล จริงหรือไม่ รวมทั้งสอบทาน

ชื่อ-นามสกุล เลขที่บัตรประชาชนของผู้ที่ขอรับยาแทนผู้ป่วยกับหลักฐานที่สถานพยาบาลบันทึกไว้ในระบบอิเล็กทรอนิกส์

1.2 ตรวจสอบการเข้ารับการรักษาจริงของผู้ใช้สิทธิเบิกตรง สอบทานการเข้ารับการรักษาจริงของผู้ป่วย โดยสอบทานจากหลักฐานการมารับบริการ ในระบบอิเล็กทรอนิกส์ของสถานพยาบาล (การลงทะเบียนวันที่เข้ารับการรักษา) กับการบันทึกการรักษาของแพทย์ การส่งจ่ายยา จำนวนรายการยาที่แพทย์ส่งจ่ายแต่ละครั้ง วิธีการใช้จ่ายจากเพิ่มเวชระเบียนผู้ป่วย

1.3 ตรวจสอบการส่งจ่ายยาของแพทย์ สอบทานรายการยาและจำนวนยาที่แพทย์ส่งจ่ายให้กับผู้ป่วยในเพิ่มเวชระเบียนผู้ป่วย กับใบสั่งจ่ายยาของแพทย์ที่ห้องจ่ายยา ว่ามีจำนวนรายการยาตรงกันหรือไม่ รวมทั้งตรวจสอบลายมือแพทย์ ที่เขียนในใบสั่งจ่ายยากับลายเซ็นในใบสั่งจ่ายยาว่าเป็นลายมือเดียวกันหรือไม่ เพราะใบสั่งจ่ายยาบางฉบับแพทย์ไม่ได้เป็นผู้เขียนรายการยาแต่เซ็นชื่อในใบสั่งจ่ายยา จึงอาจมีการเขียนรายการยาไม่ตรงกับที่บันทึกไว้ในเพิ่มเวชระเบียนของผู้ป่วย

1.4 ตรวจสอบเวชระเบียน สอบทานการบันทึกข้อมูลในเวชระเบียน อาทิ การบันทึกผลการประเมินรักษาของแพทย์ การระบุชนิดยา และขนาดยาที่ต้องการใช้ รวมทั้งผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ ที่สำคัญและจำเป็นก่อนให้การรักษาค่า (ดูความเชื่อมโยงของการรักษา)

1.5 ตรวจสอบการคิดราคา ยา สอบทานการคิดราคาที่เป็นตัวยาชนิดเดียวกัน ชื่อยาเหมือนกันระหว่างผู้มีสิทธิเบิกจ่าย ตรงค่ารักษาพยาบาล กับผู้ไม่มีสิทธิเบิกจ่าย ตรงๆ ว่ามีการคิดราคาเป็นไปตามอัตราที่กำหนดหรือไม่ จากรายงานการวางฎีกาตั้งเบิกกับกรมบัญชีกลาง เปรียบเทียบกับสำเนาใบเสร็จการจ่ายเงินของผู้ป่วยที่ไม่มีสิทธิ เบิกจ่ายตรงเงินสวัสดิการรักษายาพยาบาลว่าคิดราคาเท่ากันหรือไม่

1.6 ตรวจสอบการเบิกจ่ายยานอกบัญชียาหลักแห่งชาติ สอบทานการเบิกจ่ายยาว่าเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดตามประกาศอัตราค่าบริการสาธารณสุข เช่น การจ่าย

ยานอกบัญชียาหลักแห่งชาติโดยไม่ระบุเหตุผลที่ไม่สามารถใช้จ่ายในบัญชียาหลักแห่งชาติได้

1.7 ตรวจสอบจำนวนยาคงเหลือ สุ่มตรวจนับจำนวนยาคงเหลือในห้องจ่ายยากับทะเบียนคุมการรับจ่ายยา และบัตรคุมรายการยาแต่ละชนิด (ถ้ามี) ว่ามีจำนวนตรงกันหรือไม่

2. ตรวจสอบกระบวนการเบิกจ่ายตรงเงินสวัสดิการรักษายาพยาบาลผู้ป่วยใน

2.1 การตรวจสอบสิทธิผู้ป่วยใน สอบทานสิทธิของผู้ป่วยในว่ามีสิทธิเบิกตรงค่ารักษาพยาบาลได้หรือไม่ โดยตรวจสอบจากบัตรประจำตัวประชาชนผู้ป่วยในกับฐานข้อมูลบุคลากรภาครัฐของกรมบัญชีกลางว่าผู้ป่วยในมีชื่อปรากฏอยู่ในฐานข้อมูลบุคลากรภาครัฐของกรมบัญชีกลางหรือไม่

2.2 ตรวจสอบเวชระเบียนผู้ป่วยใน สอบทานหลักฐานการบันทึกข้อมูลผู้ป่วยของแพทย์ในเวชระเบียนตั้งแต่วันที่รับผู้ป่วยในเข้ารับการรักษาในสถานพยาบาล จนถึงวันที่ผู้ป่วยออกจากสถานพยาบาล ว่ามีการบันทึกการรับผู้ป่วย การดำเนินโรค (ระยะอาการของโรค) การทำหัตถการ การประเมินผลการรักษา และการสรุปประวัติหรือไม่

2.3 ตรวจสอบการให้รหัสโรค สอบทานการให้รหัสโรคในเพิ่มเวชระเบียนของผู้ป่วยกับคู่มือแนวทางมาตรฐาน การให้รหัสโรคว่าตรงกับโรคที่ผู้ป่วยเข้ารับการรักษาในสถานพยาบาลหรือไม่

2.4 ตรวจสอบการเบิกจ่ายเวชภัณฑ์และอุปกรณ์ สอบทานการเบิกจ่ายเวชภัณฑ์และอุปกรณ์ในการบำบัดรักษาโรคว่าสอดคล้องกับโรคที่เป็นหรือไม่ จากเพิ่มเวชระเบียนของผู้ป่วย

2.5 ตรวจสอบการเบิกค่ารักษาพยาบาลของผู้ป่วยใน

2.5.1 สอบทานการเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลของผู้ป่วยในจากเอกสารหลักฐานที่สถานพยาบาลส่งไปเบิกกับกรมบัญชีกลาง เปรียบเทียบกับหลักเกณฑ์การเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาล ที่กระทรวงการคลังกำหนดว่าถูกต้องตรงกันหรือไม่

2.5.2 สอบทานอัตราการเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลของผู้ป่วยใน จากแฟ้มเวชระเบียนของผู้ป่วยว่าเป็นไปตามหลักเกณฑ์การเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลตามประกาศกระทรวงการคลัง/หนังสือสั่งการ หรือไม่

2.5 ตรวจสอบการคิดค่ารักษาพยาบาลทั่วไป สอบทานการคิดค่าบริการรักษาพยาบาลทั่วไป (การพยาบาลพื้นฐานที่คิดเหมาจ่ายเป็นรายวัน ซึ่งครอบคลุมการพยาบาลมาตรฐานในส่วนที่เกี่ยวข้อง เช่น การวัดสัญญาณชีพ การจัดยา การฉีดยา การเริ่มสายน้ำเกลือ การเจาะเลือดฯ) เปรียบเทียบกับจำนวนวันที่ผู้ป่วยนอนพักรักษาตัวในสถานพยาบาล ว่าคิดค่าบริการพยาบาลทั่วไปเท่ากับจำนวนวันที่นอนหรือไม่ จากแฟ้มเวชระเบียนของผู้ป่วยกับเอกสารการส่งเบิกเงินที่กรมบัญชีกลาง

3. สอบทานความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในของกระบวนการเบิกจ่ายตรง สอบทานว่ามีการกำหนดกิจกรรมการควบคุมภายในที่เพียงพอและเหมาะสมที่จะลดผลเสียหายต่อส่วนราชการและบุคลากรที่เกี่ยวข้องว่ามีการปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายในเพียงใด เช่น

3.1 มีคำสั่งมอบหมายเป็นลายลักษณ์อักษร โดยกำหนดให้บุคคลที่ได้รับมอบหมายมีหน้าที่ ตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารหลักฐานของผู้สมัครเข้าโครงการเบิกจ่ายตรงค่ารักษาพยาบาล ตรวจสอบสิทธิของผู้สมัครจากฐานข้อมูลบุคลากรภาครัฐของกรมบัญชีกลางหรือไม่

3.2 มีการบันทึกข้อมูลของผู้ที่สมัครเข้าโครงการเบิกจ่ายตรงเงินสวัสดิการรักษายาพยาบาลลงในระบบอิเล็กทรอนิกส์ครบทุกคน และทุกครั้งที่มีผู้ป่วย/ผู้รับยาแผนมาใช้บริการที่สถานพยาบาล

3.3 มีระบบจัดเก็บเอกสารและข้อมูลของผู้ป่วยที่เข้าโครงการเบิกจ่ายตรงอย่างเป็นระบบ ง่ายต่อการค้นหา และตรวจสอบ รวมทั้งมีระบบรักษาความปลอดภัยของข้อมูลผู้ป่วย ฯลฯ หรือไม่

แนวทางการตรวจสอบการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลข้าราชการของส่วนราชการ โดยผู้มีสิทธิเบิกค่ารักษาพยาบาลนำหลักฐานการรับเงินสวัสดิการจากสถานพยาบาลมาเบิกกับส่วนราชการ และส่วนราชการจะ

เบิกจ่ายเงินให้กับผู้มีสิทธิที่ขอขึ้นเบิกเงินสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล ดังประเด็นการตรวจสอบ ดังนี้

1. ความถูกต้อง ครบถ้วน และน่าเชื่อถือของข้อมูลการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล และเป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ตรวจสอบเอกสารหลักฐานและรายงานที่เกี่ยวข้องกับการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล ว่ามีการจัดทำอย่างครบถ้วนและถูกต้องตามระเบียบของทางราชการ เพื่อป้องกันการเบิกจ่าย ที่ไม่ถูกต้อง เช่น

1.1 ใบเบิกเงินสวัสดิการฯ กรอกข้อมูลถูกต้องตรงกับหลักฐานของโรงพยาบาล (สิทธิการเบิก/ลายมือชื่อผู้เบิก และผู้อนุมัติ ครบถ้วน/บันทึกในทะเบียนคุมหลักฐานขอเบิก)

1.2 รายงานขอเบิกในระบบ GFMS ถูกต้องตรงกับใบเบิกเงินฯ มีลายมือชื่อผู้ตรวจสอบ ลายมือชื่อผู้อนุมัติ/บันทึกในทะเบียนคุมฎีกาฯ

1.3 รายงานสรุปรายการขอเบิกเงินในระบบ GFMS ถูกต้อง ตรงกับรายงานขอเบิกในระบบ GFMS/มีลายมือชื่อผู้ตรวจสอบ ลายมือชื่อผู้อนุมัติ

1.4 ต้นข้าวเช็คมียอดเงินถูกต้องตรงกับทะเบียนคุมการจ่ายเช็ค รายงานขอเบิกเงินในระบบ GFMS และรายงานแสดงรายละเอียดสถานการณ์เบิกจ่าย

1.5 หลักฐานการจ่ายมีการประทับตราจ่ายเงินทุกฉบับ

1.6 รายงานยอดเงินฝากธนาคารมีจำนวนเงินถูกต้อง ตรงกับรายงานขอเบิกในระบบ GFMS รายงานแสดงรายละเอียดสถานการณ์เบิกจ่ายและทะเบียนคุมการจ่ายเช็ค

1.7 ใบเบิกเงินฯ มีลายมือชื่อรับเงินของผู้มีสิทธิที่ขอเบิก และจำนวนเงินถูกต้องตรงกับยอดเงินที่ขอเบิก

1.8 ทะเบียนคุมค่ารักษาพยาบาล บันทึกรายละเอียดการเบิกค่ารักษาพยาบาล ตามหลักเกณฑ์หรือหนังสือเวียนที่กระทรวงการคลังหรือกรมบัญชีกลางกำหนด

1.9 บัญชีแยกประเภทบันทึกบัญชีถูกต้องตรงกับเอกสารหลักฐานการเบิกจ่ายฯ

2. ความเหมาะสมของกระบวนการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการข้าราชการพยาบาลข้าราชการ ตามระเบียบของทางราชการ และบุคลากรที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตาม สอบทานกระบวนการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการข้าราชการพยาบาลว่ามีการกำหนดขั้นตอนอย่างเหมาะสม และเป็นไปตามที่กฎหมายเกี่ยวกับเงินสวัสดิการข้าราชการพยาบาลข้าราชการ กฎหมายเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินจากคลังฯ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ เช่น

2.1 มีการตรวจสอบหลักฐานการเบิกจ่ายเงินฯ ว่าเป็นไปตามระเบียบก่อนการเบิกจ่ายเงิน ทุกครั้ง

2.2 มีการอนุมัติโดยผู้มีอำนาจทุกครั้งที่มีการเบิกจ่ายเงินฯ และผู้มีอำนาจได้ตรวจสอบหลักฐานก่อนลงนามอนุมัติ

2.3 มีการแบ่งแยกหน้าที่ระหว่างผู้บันทึกขอเบิก/จ่าย และผู้มีอำนาจอนุมัติการขอเบิก/จ่าย ในระบบ GFMS อย่างเหมาะสม ทั้งนี้ ผู้รับผิดชอบดังกล่าวได้ตรวจสอบหลักฐานก่อนบันทึกและอนุมัติในระบบ GFMS

2.4 มีการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและเก็บรักษาสมุดเช็คธนาคาร และตราของผู้มีอำนาจลงนามในเช็ค

2.5 การออกเช็คสั่งจ่ายได้ปฏิบัติตามระเบียบในเรื่องชื่อผู้รับเงิน การขีดคร่อมเช็ค การเขียนจำนวนเงินรวมทั้งรายการในตัวเช็คต้องตรงกับต้นขั้วเช็ค

2.6 มีการตรวจสอบเอกสารหลักฐานก่อนลงนามในเช็คสั่งจ่าย

2.7 การจ่ายเงินได้จ่ายให้กับผู้มีสิทธิที่ขอเบิกเงินฯ และกรณีไม่ได้จ่ายให้ผู้มีสิทธิฯ มีหนังสือ มอบค้ำหน้าจากผู้มีสิทธิทุกครั้ง

2.8 มีการเขียนหรือประทับตราว่า “จ่ายเงินแล้ว” ในหลักฐานการจ่ายเงินฯ

2.9 ใบสำคัญเบิกจ่ายเงินฯ มีการบันทึกบัญชีครบถ้วน

2.10 มีการสอบทานการปฏิบัติงานของผู้รับผิดชอบการเบิกจ่ายเงินฯ เป็นประจำ

3. ความเพียงพอและเหมาะสมของระบบการควบคุมภายใน กระบวนการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับ

การรักษาพยาบาลข้าราชการ และบุคลากรปฏิบัติตาม สอบทานระบบการควบคุมภายในของกระบวนการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการข้าราชการ ว่ามีการกำหนดกิจกรรมการควบคุมที่เพียงพอและเหมาะสม และบุคลากรที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตาม เช่น

3.1 คำสั่งหรือมอบหมายเป็นลายลักษณ์อักษร โดยกำหนดบุคคลที่จะได้รับมอบหมายให้เป็น ผู้มีสิทธิถือบัตรกำหนดสิทธิการใช้ (GFMS smart card) รหัสผู้ใช้ (user name) และรหัสผ่าน (password) เพื่อใช้งานในระบบ GFMS และกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ หรือแนวทางการควบคุมการปฏิบัติงาน ในระบบ GFMS

3.2 มีหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการข้าราชการ พร้อมทั้งมีแนวทางหรือคู่มือ ในการปฏิบัติงานให้ถือปฏิบัติ

3.3 มีการแบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบระหว่างเจ้าหน้าที่เบิกจ่ายเงินฯ และเจ้าหน้าที่บันทึกบัญชี

3.4 จัดให้มีการควบคุมการจ่ายเงินสดหรือเช็คเกี่ยวกับเงินสวัสดิการข้าราชการ และมีผู้รับผิดชอบแต่ละขั้นตอนชัดเจน

3.5 มีระบบจัดเก็บเอกสารหลักฐานการเบิกจ่ายเงินที่ดี สะดวกต่อการค้นหา ตรวจสอบและ สอบค้น และมีสถานที่เก็บรักษาที่ปลอดภัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. หน่วยงานที่ได้รับการตรวจสอบ มีฐานข้อมูลของผู้มีสิทธิและครอบครัวเป็นปัจจุบัน

2. กระบวนการเบิกจ่ายตรงสวัสดิการข้าราชการพยาบาลข้าราชการ มีขั้นตอนเหมาะสมและเป็นไปตามกฎหมาย ไม่พบปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน

3. ระบบการควบคุมภายในของการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการข้าราชการพยาบาลข้าราชการ มีการกำหนดกิจกรรมการควบคุมที่เพียงพอและเหมาะสม ที่จะลดความเสี่ยงอันอาจทำให้เกิดผลเสียหายต่อส่วนราชการ

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนางาน

การเบิกจ่ายเงินสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลข้าราชการ เป็นรายการเบิกจ่ายที่มีรายการเกิดขึ้นในแต่ละปีเป็นจำนวนมาก มีหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวกับการเบิกจ่ายมากมาย อีกทั้งการตรวจสอบเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการรักษาพยาบาลโดยทั่วไป จะตรวจสอบการปฏิบัติงานตามกฎระเบียบ และหลักเกณฑ์ ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล กรมบัญชีกลางหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล จึงควรให้ความสำคัญในการกำหนดระบบหรือมาตรการ การควบคุมภายในเกี่ยวกับระบบฐานข้อมูลบุคลากรภาครัฐของส่วนราชการและของกรมบัญชีกลาง เพื่อให้สามารถทราบ และวิเคราะห์ความผิดปกติที่เกิดจากการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลระหว่างกรมบัญชีกลางกับส่วนราชการ ได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งจะช่วยให้ส่วนราชการและสถานพยาบาล สามารถกำหนดวิธีการป้องกัน และแก้ไขข้อผิดพลาดได้ทันการณ์

อีกประเด็นหนึ่งที่เป็นปัญหาสำคัญ คือ ฐานข้อมูลของกรมบัญชีกลางยังไม่เป็นปัจจุบัน เนื่องจาก เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบคีย์ข้อมูลในฐานข้อมูลบุคลากรภาครัฐล่าช้า ทำให้สิทธิการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการ ค่ารักษาพยาบาลในฐานข้อมูลของกรมบัญชีกลางไม่เป็นปัจจุบัน มีการปรับปรุงข้อมูลให้ถูกต้องตลอดเวลา เพราะผู้ปฏิบัติต้องติดตามรายละเอียดจากกรมบัญชีกลาง และมีการตรวจสอบฐานข้อมูลบุคลากรทุกครั้งที่ได้รับบริการ เพื่อป้องกันความผิดพลาดและลดความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นต่อไปด้วย ดังนั้นผู้ตรวจสอบภายในควรมีข้อเสนอแนะและให้ข้อสังเกตแก่ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่เข้าไปตรวจสอบ รวมถึงการให้ความรู้เพื่อเพิ่มทักษะในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานนั้น ๆ และสามารถแก้ไขข้อผิดพลาดได้อย่างทัน่วงที

สรุป

การเบิกจ่ายสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลข้าราชการ และลูกจ้างประจำของส่วนราชการ เป็นรายจ่ายที่เบิกจากงบประมาณแผ่นดินที่มีอัตราการเบิกสูงมาก มีรายการ

เกิดขึ้นในแต่ละปีเป็นจำนวนมาก กรมบัญชีกลางกระทรวงการคลัง จึงกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเบิกจ่ายก่อนข้างละเอียด และปรับปรุงเทคโนโลยีที่ทันสมัย ง่ายต่อการตรวจสอบ นำระบบการจ่ายตรงของข้าราชการและลูกจ้างประจำมาใช้ ซึ่งเดิมข้าราชการและลูกจ้างประจำต้องชำระเงินแล้วนำไปเสร็จรับเงินไปเบิกในภายหลัง จึงเห็นว่ารัฐบาลให้ความสำคัญในการดูแล รักษา ป้องกัน และฟื้นฟูสมรรถภาพร่างกายของประชาชนคนไทยทุกคนอย่างทั่วถึง โดยให้เกิดผลกระทบและได้รับความเดือดร้อนน้อยที่สุด การตรวจสอบการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการ ค่ารักษาพยาบาลข้าราชการ จึงเป็นส่วนหนึ่งของผู้ตรวจสอบภายใน ปฏิบัติการตรวจสอบเอกสาร หลักฐานประกอบการเบิกจ่ายในหน่วยงานภาครัฐให้ถูกต้องตามขอบเขตที่กำหนดไว้ อีกทั้งช่วยลดความเสี่ยงที่เกิดขึ้นในหน่วยงาน และให้ข้อเสนอแนะในการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อหน่วยงานนั้น ๆ

เอกสารอ้างอิง

1. กรมบัญชีกลาง. (2555). **คู่มือสวัสดิการรักษาพยาบาลข้าราชการ**. กรุงเทพฯ : คณะกรรมการฯ.
2. กรมบัญชีกลาง. (2555). **แนวทางการตรวจสอบการเบิกจ่ายตรงเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลข้าราชการของส่วนราชการ**. กรุงเทพฯ : สำนักกำกับและพัฒนาระบบตรวจสอบภาครัฐ กรมบัญชีกลาง.
3. พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ.2553. ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 127 ตอนที่ 23 ก :1-8.
4. พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2555. ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 129 ตอนที่ 105 ก:1-3.
5. กรมบัญชีกลาง. **หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยวิธีการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓**.